

VILÁGGOS SÁG

Kolozsvár
1946 március 8

Szerkesztőbizottság: BENEDEK MARCELL, KACSÓ SÁNDOR, KÓS KAROLY
Felolós szerkesztő: BALOGH EDGAR

Péntek
III. évfolyam, 53. szám

Groza Péter miniszterelnök gyűjtő beszédben bélyegezte meg a nemzetiségek ellen uszító sovinizmust és méltatta a magyar néppel való teljes megbékélés szükségességét

BUKAREST, március 6. (Rador) Groza Péter miniszterelnök az ARO zsúfolásig megtelt termében beszédet mondott.

Rámutatott arra, hogy a demokratikus erők összefogásából s a tömegek akaratából született kormánytól a közvélemény nagy és súlyos feladatok megoldását várta. A miniszterelnök kijelentette, hogy bár ő nem hivatott a kabinet egyéves tevékenységére emlékeztetni, mégis az eredmények visszavonhatatlanul felkerültek az ország történelmének lapjaira.

— *Északi-erdélyt* — mondotta — *a mi rendszerünk alatt csatolták vissza az anyaországhoz, hála a Vörös Hadsereg vérérdőzetainak és a bátor román hadsergeknek, amely előbbinek oldalán vette ki részét a diadalból.* A visszacsatolás valóban demokratikusan történt s az észak-erdélyi együttélő népeknek ugyanolyan jogokat biztosít, mint az ország többi polgárainak. És ez szilárd alap, sokkal szilárdabb, mint a gyűlölet, sovinizmus vagy a hitlerizmus.

— Másik eredményünk a földreform — folytatta a miniszterelnök. — Megszüntettük a feudalizmus utolsó maradványait, átöröklöttük a nagyhirtokokat. További eredményünk a kormányának a három nagyhatalom részéről történt elismerése. Ez a kormányban együttműködő összes pártok összefogásának köszönhető.

A választásokról szólva a miniszterelnök kijelentette, hogy azok nem lesznek csupán epizód az ország politikai életében.

— *A választásokon* — mondotta — *nem lesz újabb alkalom a demagógiára, nem lesznek urnalopások és nem fogják megvásárolni a szavazatokat.* A nép szabadon nyilváníthatja akaratát, melynek igazolnia kell az ország összes demokratikus erőinek politikai irányvonalát. Az eredményeket előre látjuk, számítunk azokra és egyáltalán nem tartunk azoktól.

Groza Péter ezután rámutatott arra, hogy megfeszített erővel kell leküzdeni a gazdasági nehézségeket. Ez csak a dolgozó tömegek egységével érhető el.

— *A követendő út* — hangsúlyozta — *az újjépítés, az ország politikai, gazdasági és szociális életének megszüldése.* Senkinek sem lehet jogában kihasználni embertársai munkáját! *Ezen a széles és egyenes úton együtt haladunk az összes együttélő népekkel, az ország összes polgárával.* Tudjuk, hogy minden oldalról leselkedik a sötét reakció, a támadó sovinizmus, a fasiszta maradvány s ezek alá akarják ásni munkánk alapjait és megakadályozni azt, hogy Románia szerzős édesanyja legyen összes gyermekeinek fajta vagy vallásra való tekintet nélkül. *De mi, igaz ügyünk tudatában, el fogjuk tudni hárítani a reakciók részvét.* Mi a faszomszedeas, a barátság és testvériség útján járunk nagy szomszédunkkal: a Szovjetunióval. Egyidejűleg örömmel ápoljuk a többi nagyhatalommal is a jóviszonyt, de az nem befolyásolhatja szeretetünket és hálánkat szovjet szomszédaink iránt, akik vissza-

adták nekünk Észak-erdélyt, segítettek az újjépítésben, nemesen engedékeny fegyverszüneti feltételeket állapítottak meg és elhárították a fenyegető éhínség veszélyét.

Miután megemlékezett a Romániát Jugoszláviához, Bulgáriához, Lengyelországhoz és Csehszlovákiához fűző kapcsolatról s azok kimélyítésére irányuló törekvést hangoztatta, Groza Péter kijelentette:

— *Meg fogjuk valósítani a magyar néppel való megbékélést is.* A szomszédos Magyarország a mi utunkon lépked, a demokráciáin. Természetesen tövises út ez, nagy nehézségekbe ütközik részéről, de szent kötelességünk haborús nélkül támogatni a fiatal magyar demokráciát. *A reakció szolidaritásával szemben demokráta kötelességünk addig le nem tenni a fegyvert, amíg sirba nem tesszük mindent, ami gyűlölet és ami háborúra vezet!*

A miniszterelnök végül a történelmi pártokról beszélt, melyeket középkori lovagi páncélba öltözött, felvértezett és ékes tollakkal felbecsült harcosokhoz hasonlított.

— *A tartalom azonban semmi, nem hárított be az emberiség haladásának melege jövallata.* Ezért le fogjuk tenni az ékes tollakat. *Az összes demokráta fogjanak össze, mert nem akarjuk harkára tenni a kőkötésüket és feláldozni a jövőt a múltért* — fejezte be a miniszterelnök viharos tetszésnyilvánításokkal többször megszakított beszédét.

ságos részvételét.

Ezután Camarasa Mihály tábornok a hadsereg nevében mondott beszédet.

— *Ez a nap a demokrácia napja és ezért örömmel hozom a hadsereg üdvözlését ez ünnep alkalmából* — mondotta, majd I. Mihály király érdeméért méltatta az augusztus 23-iki történelmi jelentőségű fordulat létrehozásában.

A hadsereg szóoka után Vaslu nyugalmazott görögkeleti eseres a Nemzeti Népfőnök nevében, Dunca Jenő dr. Tatarescu nemzeti liberális pártja nevében és Ghetie dr. az ODA-hoz csatlakozott nemzeti, parasztpárt nevében beszélt, majd újra Athanasiu tábornok állott a mikrofon elé.

— *A parancsnokságom alatt álló I. hadsereg — közölte — eljött Önök közé ünnepelem, mint ahogy Önök is eljöttek a mi bevoulásunkra, mert ahol a nép van, ott van a hadsereg, és ahol a hadsereg, ott kell lennie a nép is!*

Ezek után az ország fiatal uralkodóját és Sztalin vezértábornagyot ünnepelte.

— *Amikor a város polgármestere és alpolgármestere — folytatta — a hagyományos kenyerrel és sóval fogadott engem ideérkezéskor, azt mondtam az alpolgármesternek, aki egyben a helyi magyar népet is képviselte, hogy ezental nincs nemzetiségi kérdés, hanem csak egyenlőjogi román állampolgárok vannak.* Ez ország minden állampolgárának nemzetiségi különbség nélkül meg kell találnia becsületes megélhetését.

A hatalmas tömeg ezután a vármegyeháza elé vonult, ahol lelkes tüntetésben részvételük a kormány itteni képviselőjét, a vármegye főispánját és személyében az egész kormányt.

Gyorsposta

MOSZKVA. A Szovjetunió új etiópiai nagykövetségét Timosenko marsallt nevezték ki.

LONDON. Az angol munkáspárti kormány rövidesen törvényjavaslatot terjeszt a parlament elé a felsőlház szervezetének megváltoztatásáról. A javaslat meg akarja szüntetni az angol főúri családok örökletes tagságát a lordok házában.

OSLO. Knut Hamsun, a Nobel-díjas norvég író az eredeti tervétől eltérően nem állított háborús bűnösséggel vádolva bíróság elé, mivel az orvosi vizsgálat megállapította, hogy süketége és szellemi képtelensége az aggkorral járó hanyatlása miatt nem tehető le többé demokráciaellenes tevékenységet.

NEWYORK. Legújabb becslések szerint a világ buzakészletei héttől tíz tonnával alulmaradnak a jelenlegi szükségleteknek. Anterlikat körülből nem tartják kizártnak, hogy ott is bevezetik a kenyéradagolást. Az angol külpolitikai miniszter Newyorkba utazott a helyzet megvilágítására.

HELSINKI. A finn miniszterelnök hivatalosan bejelentette Mannerheim tábornok lemondását a köztársasági elnöki tisztségről. A tábornagy jelenlévőjében hangsúlyozta, hogy a finn háborús bűnösség elhárításával az ország a jóvátétel kivételével teljesítette fegyverszüneti kötelezettségét, így feladatát befejezték tekintve. Utólag Paraskivel jelenlegi miniszterelnök lett.

NEWYORK. Az amerikai Greenlich városka lakói tiltakoztak az ellen, hogy az Egyesült Nemzetek állandó székhelyét a városkában és környékén építsék fel.

Ez ország minden állampolgárának nemzetiségi különbség nélkül meg kell találnia becsületes megélhetését

— *mondotta Athanasiu tábornok a kolozsvári ünnepélyen*

KOLOZSVAR, március 6. A kolozsvári Szabadság-tér, amely annyi lelkes tüntetésnek volt már tanuja, soha olyan lelkes tömeget nem látott még ünnepején, mint március 6-án. Állami trikolórok és vörös zászlók ajált, a díszes táblák érdekében, mintegy negyvenezertónyi tömeg vonult fel az Iparoskőr elé. Ez a tömeg nem ünnepelt, ez a tömeg harcolt. Ez a tömeg megtanulta, mi a demokrácia és tudja, hogy mit kockáztatna, ha azt elveszítene.

A népgyűlés megnyitása előtt az élmezőny és bőripari munkások dalárdája románul és magyarul emlékeztette az „Eljen Groza!” című dalt, majd Timofi György, az ODA kolozsmezei szervezetének elnöke, megnyitotta a gyűlést. A megnyitó beszéd

Maniu diákjainak provokációjára maga a hadseregpáncsnok adja meg a választ

A tömeg itt egyetértő lelkesedéssel ünnepelte a Groza-kormányt és a munkáségségfrontot, és gyűlölettel hurrogta le Maniu pribékjét. Mielőtt azonban Valda Vasile beszédét tovább folytathatta volna, néhány provokátor Maniu éljenzésével megkísérelte a tömeget megbongorni. Azok, akik ismerik a tömeg lélektanát, rögtön látták, hogy a kihívás sikerrel is járt volna, ha a munkásság tömött acélfala nyugodt biztonsággal helyén nem marad. Így a hatalmas tömegből mindössze néhány ijedt és rosszdegezd ember rebhent szét. Az általános idegességet azonban igazában Athanasiu tábornok, az első hadsereg parancsnoka csillapította le fértias fellépésével.

— *Mindenki legyen nyugodt, mert itt a hadsereg!* — kiáltotta katonás hangján Athanasiu tábornok. — *Nem tudok magyarul, de magyarul is elmondanám: legyenek nyugodtak, a mi hadseregünk a rendért van és nem a gyilkosságért!* Becsületes életet akarunk mindenkinek, nem pedig halált! Ok

után Valda Vasile, a Román Kommunista Párt kolozsvári tartományának titkára lépett a mikrofon elé.

— *Azért jöttünk el erre a népgyűlésre* — mondotta a munkáségségfront nevében — *hogy együttvartozásunkkal megmutassuk: egy emberként állunk a Groza-kormány mögött!* Az ugynevezett történelmi pártok huszonnégy év alatt sem tettek annyit ezért az országért, mint amennyit Groza Péter egy év alatt. Akkor is, amikor a román hadsereg hős katonái a Vörös Hadsereg oldalán Erdély bércei ajait vértüket hullatták a szabadságért, Maniu gyilkos bandái a legszörnyűbb gaztetteket hajtották végre az együttélő magyar nép föl ellen.

rendbontással kísérleteztek, mi azonban folytatjuk ünnepeinket. A hadsereg felsorakozik az ünnepegség rendjébe, azért jöttünk, hogy a Groza-kormányt ünnepejlük, hogy a Groza-kormány egyéves évfordulójának megünneplésében szíves részt vegyünk!

A tömeg leihatalatlan lelkesedéssel fogadta Athanasiu tábornokot, mert ilyen szavakat ilyen magasrangú katoná szájából még sohasem hallott. A hadsereg hosszú ideig tartó és meg-megújuló éljenzése után ismét Valda Vasile vette át a szót.

Szepesi Sándor a magyar falvak nyugalmáért emel szót

Nagy tetszéssel fogadott beszéde után Szepesi Sándor a Magyar Népi Szövetség nevében mondott beszédet.

— *Azt akarjuk* — mondotta — *hogy a demokrácia áldásos előnyéből a magyar nép is egyenlő jogok és feltételek szerint része-*

süljön. Kérjük a demokratikus pártok képviselőit, hogy nyújtsanak segítséget a magyar népek azzal a reakcióval szemben, amely a magyarságot főleg vidéken terrorizálja, megakadályozza a föld megmunkálását és elgáncsolja a földreformban való igaz-

HIREK

VILÁGOSSÁG

A Román Magyar Nappi Szövetség központi naplaja

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7. Telefon: 158.

ASSZONYOK!

Március nyolcadika a nők napja. A világ minden táján ünneplik ezen a napon a nők. Fejlenedés felé asszonyok, munkaruhák, értelmes feladatok, háziasszonyok letessék a munkát egy napra, hogy ünneplésükkel szorosabban kövessék szövetségüket a világ összes asszonyaival, fajra, vallásra, nemzetiségre való tekintet nélkül.

Március 8-án délelőtt 10 órakor a kolozsvári demokrata nőcsoportok saját székházuktól felvonulnak a Szabadságtéren keresztül a Román Nemzeti Színházhoz, ahol nagygyűlés lesz. A nagygyűlésen román és magyar szónokok méltatják március nyolcadika jelentőségét. A nagygyűlés végén jutalmat osztanak ki azoknak a nőknek, akik a természetben, mezőgazdaságban, kertészetben, közösségi munkában és háztartási munkában kiváló eredményeket értek el.

A Szakszervezeti Tanács nőbizottsága ezúton kéri fel a Kolozsvári vállalatokat, hogy 8-án, pénteken délelőtt 10 órától női alkalmasságukat mentesítsék a munkától a Nők Napjának ünnepségein való részvétel érdekében.

ÚJOLAG ELHALASZTOTTÁK A KATONAKÖNYVEK LÁTTAMOZÁSÁT. A katonai nagyvezérkar hivatalosan közli, hogy a Md. E. és Md. E. 1. jelzésű katonakönyvek láttamozását a Kolozsvár kivételével — az egész országban március 10-én kezdtek volna meg, továbbá intézkedésig — országos jelleggel — elhalasztották. A katonakönyvek láttamozásának megkezdését kellő időben, a hírlapok útján fogja közölni a katonai nagyvezérkar.

(*) **MEGHÍVO.** A „Világosság” lap- és könyvkiadó szövetkezet 1946 március 24-én reggel 10 órakor Brassai-utca 7. szám alatt rendez közgyűlést, amelyre tagjait meghívja. Határozatképtelenség esetén 1946 március 31-én a fenti helyen és órában újabb közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. Az 1945 évi mérleg- és eredményzámla megállapítása, 2. az 1946. évi költségvetés és munkaterv, 3. a régi igazgatóság és felügyelőbizottság lemondása és az új igazgatóság és felügyelőbizottság megválasztása. Az igazgatóság.

(*) **MEGJELENT M. Beer:** A szociálisták és a társadalmi harcok története. II. kötet: a korszak. Kapható a József Bóia-Athenaeum könyvesboltban.

VÁSÁRHELYI PÜSPÖK BŐRNI ELŐADÁSROZÁTA. A Kolozsvár Ajsóvárosi Református Nőszövetség rendezésében ma, március 7-én délután 6 órakor a kolozsvári református teológia disztermében Vásárhelyi János református püspök kezdi meg nagyböjti előadásorozatát. Az előadás sorrendje a következő: 1. Közének. 2. Tamás Bézáné: Miatyánk. Szavalja Tamás Bézáné. 3. Popper: Regulem. Cselkón előadják — zenekari kísérettel — Remiz, Varga Jenő és Pálffy Károly. 4. „A szenvedés hőse” (Monod Adolf) címen előadást tart Vásárhelyi János református püspök.

(*) **A VAS, FEM- ÉS VEGYIPARI MUNKÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK** kiábrában dolgozó tagjai március 8-án, pénteken délután 5 órakor a kollektív szerződés megkötésére tárgyálnak a Vasmunkás-Otthon nyitányában nagygyűlést tartanak. A napirend fontosságára való tekintettel pontos megjelenést kér a Vezetőség.

ZENEKART SZERVEZ A SZAKSZERVEZETI TANÁCS KULTURBIZOTTSÁGA. A kolozsvári Szakszervezeti Tanács kulturbizottsága lapunk útján felszólít minden zeneértőt és valamilyen hangszerrel bántó tudó szakszervezeti tagot, aki részt kíván venni a Szaktanács központi zenekarában, hogy kedvetlenül jelenjen meg március 12-én, kedden este pontosan 7 órakor a Szaktanács stúdiójában (Szabadság-tér 33, II. emelet) megtartandó megbeszélésen.

TIZENÖTÉVI KENYSZERMUNKA A KOLozSVÁRI ALLOMÁS KIRÁBLÓNAK. A kolozsvári hadbírósg Berenszki András és Lukács Sándor kolozsvári CFR alkalmasságát betöltésére kérésre mint a katonai kényszermunkára ítélt. Berenszki és Lukács betértek a kolozsvári állomás épületébe és onnan 10 millió lej készpénzt, két csomagot, melyben tízmillió pár gyermekcipő volt, majd később Márta Maria kolozsvári dohánnyáruhájból a gyűjtés céljára cigarettát kaptak.

Nem bocsátják el április elsején a kolozsvári városháza magyar napidíjasait

KOLOZSVÁR, március 6. A rémhírek titokzatos útján, csodálatos gyorsasággal terjedt el a városban a hír, hogy „április elsején az összes magyar napidíjasokat elbocsátják: a városházáról.” A városoknál több vezetőjét kérdeztük meg e hírrel kapcsolatban és pontosan olyan részletességgel igyekeztünk megírni mindazt, amit hallottunk, ahogy azt nekünk mondták. Mert kevés ehhez hasonló, a demokrácia erői és a reakció harcára ilyen jellemző esettel találkozunk eddig.

Amikor Északerdély bekapcsolódott Románia életébe, a besorozásoknál háromféle tisztviselői kart kellett számon tartani a besorozást végző hatóságoknál. Hosszas tanácskozások után 247, nagyjából magyar nemzetiségű tisztviselőt soroltak ekkor be. Ehhez később 120 elmenekült viszályterő román tisztviselőt sorolt be az idők folyamán. Ötvenhárom tisztviselőt azonban csak napidíjasnak vehettek fel már akkor a besorozó hatóságok, részben azért, mert már a magyar törvényekben előírt feltételeknek sem feleltek meg és ezért nem nevezték ki őket a magyar hatóságok sem, részben pedig azért, mert az akkori fasiszta ügyvezetés egyszerűen nem terjesztette fel őket besorozásra.

A város vezetősége Teohari Georgescu belügyminiszterhez fordult és az ország kommunista belügyminisztere intézkedett is abban az irányban, hogy ezek a tisztviselők felvehetőek legyenek. Az ötvenhárom tisztviselőből 14 volt román, a többi magyar. Letették a szükséges vizsgákat

és megkezdtek a szükséges iratok beszerzését is. Miközben ez folyt, december 8-án a minisztertanács határozatot hozott, amely szerint több tisztviselőt sehol sem lehet beszorítani. A város vezetősége ekkor ismét a belügyminiszterhez fordult és kérte, hogy a kolozsvári 53 napidíjas ügyében tegyen kivételt. Teohari Georgescu a kérésnek helyet is adott.

Azonban nemcsak a demokrácia helyi vezetőinek, hanem a reakciónak is megvannak a maga utjai: a városházáról egy titokzatos köz televelmele a telefonkagylót, a belügyminiszteremot kérte és a másik oldalon a kagylót Teohari Georgescu neves és becsületes törekvéseit elszabotáló kéz vette fel. A két ur — kiléttük meg nem sikerült megállapítani — megállapított abban, hogy a kolozsváriak felterjesztését a belügyminisztériumi ur „félreteszi.” A város demokrata vezetői sem alszanak azonban füllikön és csakhamar minden reakció mesterkedés ellenére megindult a felterjesztett napidíjasok besorozása. Máig 14 napidíjast soroltak be és ezek közül 11 magyar.

Ami most már a többi, még be nem sorolt napidíjas ügyét illeti, a város vezetősége mindent el fog követni, hogy még ebben a hónapban mindannyiukat sorolják be. Tekintettel arra a jóindulatra és megértésre, amellyel Teohari Georgescu belügyminiszter a város kéréseit fogadni szokta, bizonyosak lehetünk abban mindnyáján, hogy a kolozsvári városháza napidíjasai is rövidesen besorolt tisztviselők lesznek.

LETARTOZTATTÁK A CASBI EGYSÉG MEGVESZTEGETETT FELÜGYELŐIT. A bukaresti CASBI Leonte Gheorghe és a felügyelőjét Szabolcs és megvesztésükén való tettenérés miatt letartóztatták és átadták az ügyészségnek. A felügyelő megjelent Walter Gronen elnökölt német állampolgárságu bukaresti lakos feleségének lakásán és az asszony — aki francia állampolgár — azt az ajánlatot tette, hogy férjének ingóságait mentesítse az állam javára történő elköltés alól, ha 1 millió 300.000 lej „közbenjárás díjat” fizet neki. Az asszony szívesen eladta az ajánlatot, de a zsarolás ellenében megtagadta az ügyészséget, amely előle megszámozott bankjegyekben a kért összeg kifizetésére utasította az asszonyt. Amikor a felügyelő részében a megkezdett bankjegyeket távozni akart Gronen lakásáról, letartóztatták.

(*) **MEGHÍVO.** A „Butor” Szövetkezet 1946 március 24-én 10 órakor a Március 6-utca 5. számú rendez közgyűlést tart, melyre tagjait meghívja. Határozatképtelenség esetén 1946 március 31-én 10 órakor ugyanott újabb közgyűlést tartunk. Napirend: Az 1945. évi üzleteredményről szóló jelentések. 2. Az 1946. évi mérleg megállapítása. 3. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 4. Az igazgatóság 6 és 5. a felügyelőbizottság 3. rendes, 3 pótlójának megválasztása. 6. Az 1946. évi költségvetés lefolytatása. 7. Indítványok. Munkánk üzleti helyzetünkben megtekinthető. Az igazgatóság.

(*) **A CIPESZÉK SZAKSZERVEZETE** felkéri mindazon bérlejtőigéző iparosokat, akik munkással dolgoznak, hogy március 8-án, pénteken 5 órakor az spartatület nyitányában saját érdekükben jelenjenek meg az ekonomát-ügyek elintézése végett. Vezetőség.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

Előadás a nyugdíjas színészek javára

A XIV. René estéről-estére fokozódó sikerrel farsangi vidámságot áraszt a színház nézőterén. Alik még nem látták ezt a franciás szellemességit, nagyon mulatságos zenés vígjátékot, igyekezzenek a csütörtöki előadásra jöjjetek, igyekezzenek megváltani, mert a színház műsorának változatosága érdekében a darab péntektől egyelőre lekerül a műsorról. Pénteken egy Kolozsváron nagyon kedvelt és rég nem látott népszínmű, „A vén bakancsos és fia a huszár” kerül felújításra kitűnő szereposztásban. Ezt a darabot kivételesen bérletszűnhetben adja a színház és a szombati előadás teljes bevételét a kolozsvári nyugdíjas magyar színészek nyomorának enyhítésére fordítja. „A vén bakancsos és fia a huszár” ezenkívül van este is műsorban.

A KAMARASZÍNHÁZ egész heti műsorát, csütörtökön, szombaton és vasárnap este a nagyszerű „Szent láng” tölti ki Poór Lili fellépésével, a felújítás kitűnő szereposztásában.

A KOLozSVÁRI SZÍNHÁZAK ÉS MOZIK MŰSORA:

ALLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ: Csütörtökön este fél 7 órakor: XIV. René. András Márton fellépésével. Pénteken este fél 7 órakor: A vén bakancsos és fia a huszár. Szombaton délután fél 4 órakor: Sybil. Olcsó helyárakkal. Este fél 7 órakor: A vén bakancsos és fia a huszár. A kolozsvári nyugdíjas magyar színészek javára rendezendő előadás. — **KAMARA SZÍNHÁZ** (a Parkas-utcai piarista gimnázium disztermében): Csütörtökön este fél 7 órakor: A szent láng. Szombaton este fél 7 órakor: A szent láng. Vasárnap este fél 7 órakor: A szent láng.

MOZIK: Capitol: Texas. Corso: A titokzatos ember. Munkás: Cifra nyomorúság. Royal: A Notre Dame-i toronyőr. Seject: Andante... A szerelem muzsikája. Uránia: Ma, tegnap, tegnapelőtt.

Használt ruhákért és cipőkért a legmagasabb árat fizeti az

„INTIM” Szentgyörgy-utca 6.

Táska átalakítás és készítés a legjobb kivitelben **Klősz Mihály** bőrdíszművesnél Malom-utca 32. szám.

FELHÍVÁS ELŐFIZETŐINKHEZ! Tisztelttel felhívjuk azokat az előfizetőinket, akiknek előfizetése lejárt, hogy a további előfizetések díját kiadóhivatalunknál sűrűgösen rendezzék.

MUNTEANU BANFIYHUNYADI ES-PERES GYILKOSAI A KOLozSVÁRI NÉPTÖRVÉNYSZÉK ELŐTT. A kolozsvári néptörvényszék két nap múlva megkezd az elnökletét. Március 8-ára tűzték ki az erdélyi háborús bűnösök első csoportjának tárgyalását. Először Aurel Munteanu banfiyhunyadi görögkeleti esperes meggyilkolásának ügye kerül sorra. A vádat Moraru és Răpceanu néptörvényszéki közbírók látják el, a tárgyaláson Nicolae Matei dr. elnököl.

21 MILLIÓ LOPÁS AZ ALBINA BANKBAN. Ismeretlen tettesek Chlorea Vinuła kolozsvári mérészertől az Albina Bank épületében ellopák készpénzét, melyben 21 millió lej készpénz volt. — Ugyanígy ismeretlen tettesek éjjel behatoltak Székely Gyula Szamosközi-utcai lakásába és onnan többmillió értékű ékszert, valamint 500.000 lej készpénzt vittek el. A lopást megkezdéshez látták segítségkérésre lövöldözni való szöveget, azután kijártak.

FELEMELIK A CIGARETTA, DOHÁNYNEMŰEK ÉS A SÓ ÁRÁT. A „Timpul” című lap jelentése szerint Alexandrinu pénzügyi államtitkár tegnap aláírta a romániai dohányjövődéki hivatal előterjesztését, amelyben az összes dohánytermékek, a cigarettafajták, a só és a játékkártyák árának 300 százalékkal való felemelését kéri. Az ár-emelésről szóló határozat ma jelenik meg a hivatalos lapban.

(*) **FELHÍVÁS A FOGÁSZOKHOZ!** Az Egészségügyi Szakszervezet értesíti a fogász aosztály tagjait, hogy március 8-án, pénteken fél 7 órakor értekezletet tart a Szakszervezet Unió-utca 8. szám alatti helyiségében.

(*) **ASZTALOSOK ÉS ROKONSZAKMAK KISIPAROS SZAKSZERVEZETE** 1946 március 12-én délután 5 órakor közgyűlést tart. Napirend: Jelentések, vezetőség megválasztása, indítványok.

MERCUR CAMIONAJ szállítási irodája. Azonnal, gyorsan, olcsón. vállalat szállítást vasúton és teherautón. Telef. 892. Paris-utca (Pap) 37.

Amerikából (USA) szerzetetsomag forgalmát tartunk fenn. Mindazok, kik amerikai rokonaiktól, ill. barátaitól szerzetetsomagokat várnak vagy kérnek, adják meg a vonatkozó címeiket a **Generaltransport S. A. R. (volt Gross Albert R. T.)** **ARAD,** Bdul Reg. Ferd. 5. Tel. 1980, 1944. **BUKAREST,** Piata C. A. Rosetti 4. Tel. 4-50-30. **TEMESVÁR,** Str. Brediceanu 2. Tel. 3141, 1208. bármelyik fióknak.

Mi a népművészet titka?

Írta: LÁSZLO GYULA

A multkoriban leszegesztük, hogy a népművészetet nem a szépség kívánása hozta létre, hanem egy bizonyos társadalmi magatartás teremtette meg s e magatartás megváltozása kérelhetetlenül elpusztítja a népművészet formáját is. Egyzével a népművészetünk pusztul s bármennyire is nehéz és fájdalmas kimondani ezt a szót, ez így is van jól. Most röviden megkísérelném azokat a jelenségeket, amelyekből ezt a törvényszerűséget levezethetjük.

A régészeti és néprajzi megfigyelések egyhangúlag vallanak a népművészet keletkezéséről és szerepéről. E vallomások főbb eredményeit a következőkben foglalhatjuk össze. A ruházatkodás s annak díszítése régebben — és sok helyen ma is — szigorúan törzsi jellegű volt. A népeket alkotó nagyobb, önálló egységek megkülönböztető jelzésére, eredetének mutatására szolgált. Mai napig is első pillanatra meg tudjuk különböztetni például itt Erdélyben a györgyfalvi, kalotaszegi, vagy a székely viseletet s tudjuk, hogy aki azt viseli, melyik vidékről való. Egy-egy ilyen egységen belül, főként régen az alkoriok jelzése jelentette a változatok szépségét. Más viselet s díszítés járt a fiatal lányoknak, más a menyecskéknek vagy az öregebbjének és a férfiak viseletében is megvolt a kor szerepe. Még a városi viseletben is van nyoma ennek.

Egy további — kezdetben családi, később általános társadalmi magatartássá váló — jellegzetesség is színezte a viseletkülönbségeket és a díszítések rendjét. A régi magyar sirokban figyelhetjük meg, hogy a nagycsalád ranglétráján feljebb állóknak általában díszesebb viselet, gazdagabb művészi mintakincs járt, mint az alacsonyabbaknak, akik még fiatalok lévén, munkájuknál fogva kisebb szerephez jutottak a nagycsalád munkaközösségében. A legdíszesebb — tehát legnagyobb művészi lehetőségét nyújtó — viselet a családfejek s asszonyának járt. A régi családi ruhák lassan felbomlott s helyébe a gazdagabb lépett, mint jelző valami. Régebben ez nem számított, nem vehetett fel senki olyant magára — bármilyen tehetséges is volt egyébként —, ami kora és családi rangja szerint nem járt ki neki. Később a gazdagság egyáltalán társadalmi jelzője is lett az illető értékének s így a régi rend bomlottán, ki-ki tehetségére szerint fejtett ki pompát öltözetében.

A ruhák díszítése, amely a többi vagyoni díszítésével együttjáró társadalmi rangjelző volt, az ősi időkben az alkori vallásos képzeteknek megfelelően történt. A rákerülő díszek nem valami művészkedés eredményei voltak, hanem jelképekkel a felsőbb erők védelmét biztosította viselője számára. Amikor ez a magán-vallási alap kikopott a társadalom szemléléséből, akkor váltott a dísz csupán csak díszre, a szabad művészi képzelőerő játékként: gyönyörűség, prédájává. Ebben a magatartás-változásban fejlődött ki az a magasrendű népművészet, amelynek ma is szinte bámulni vagyunk.

Ez a szabadság tette lehetővé, hogy a nagy művészi korszakok mintakincse is termékenyítően hatott varratosaink, buroaink, edényeink díszítésére és formájára. Gótikus, renaissance és barokk, valamint hódoltságkori török elemek gazdagították népművészetünk keleti pompáját. Ezeknek az idegen mintáknak felfedezése indította arra a népkutatókat egyrészt, hogy a népművészetben csupán az úrművészet együgyűen bájos utánzását lássák. Álláspontjuk, mint láttuk, alapjában téves, bár megfigyeléseik helyesek.

Mindebből következik, hogy amilyen mértékben bomlik fel a falu régi rendje, olyan mértékben veszíti el a népművészet önmagát, önmaga társadalmi találpontját. A szokások természeténél fogva a társadalmi élettel együtt fejlődnek, de végül az idő felmorzsolja. Népművészetünk pusztulásának hátterében lappangó igazi kérdés tehát az, hogy meg akarjuk-e tartani régi falusi életünket évszázados elmaradottságával vagy amint van, vagy pedig azt szeretnénk s munkáljuk, hogy új, magasabbrendű életforma felé lépjenek ki falusi népünk életébe?

A felelet — a kérdést így téve fel — nem lehet kétséges, annál kevésbé, mert nem a népművészet pusztulását siratják azok, hanem maga az élet: a törvények s szabadságukkal kibontakozó erők, amelyek a falu népét új életformába kényszerítik. A régi rend múltával annak művészi formái is múltbá válnak. Nekünk csupán az a kötelességünk, hogy a népművészet s népi régi életünk találpontjára számára megmentsük, ami megmenthető, a kutatás és az utódok igaz gyönyörűségére.

Mekkora összeggel szerepelnek a magyar intézmények a költségvetésben?

KOLOZSVÁR, március 6. A román hivatalos lap, a Monitorul Oficial 45. száma közli a pénzügyminisztérium 72 számú törvényét, amely lényegesen módosítja az 1945—1946. évi állami költségvetést és annak úgy a bevételi, mint a kiadási tételét 1210 milliárd lejre emeli fel, az eredetileg előirányzott 815 milliárd 860 millió lejről. A bevételi és kiadási tételeket tehát az eredeti előiránnyal szemben 47 százalékkal volt kénytelen a pénzügyminisztérium felemelni.

Az idei állami költségvetés jelentős módosítását elsősorban a kiadási tételek megnövekedése tette szükségessé és indokoltá. Főbb, érdekesebb tételei a következők: A fegyverszerzési szerződés kötelezettségének végrehajtására az eredeti költségvetés csak 230 milliárd lejt irány-

zott elő és ezt a tételt 800 milliárdra kellett felemelni, az elkerülhetetlen kiadások fedezetének biztosítására. A mut évi áprilisi elseje óta eltelt 11 hónap alatt az állami kötelezettségek teljesítésére előírt költségvetési tételek nem voltak elegendők, részben a köztisztviselői fizetések és nyugdíjak kétszeri felemelése következtében, részben pedig az államháztartás kiadásainak megnövekedett állami kiadások emelkedése miatt.

Szociális és kulturális téren is fokozódtak a kiadási tételek és ezért Tatarescu pénzügyminiszter a hadirokkantak, hadiárva és hadiözvegyek nyug- és kegydíjainak megfelelő emelésére 70 milliárd lejt új tételt állított be a módosított költségvetésbe.

Iskoláink, egyetemünk, színházaink támogatása

Az északkeletélyi magyar és ukrán tanszemélyzet fizetésének, járulékainak és napi-díjainak fedezésére 3 milliárd 590 millió lejes tételt tüntet fel a módosított költségvetés. A kolozsvári magyar egyetem orvostudományi karának Marosvásárhelyre való áthelyezési költségeinek fedezésére 50 millió lejt, a Bolyai Tudományegyetem kolozsvári épületének helyreállítási és berendezési költségeire pedig külön 50 millió lejt irányoz elő a kibővített költségvetés, amely a kolozsvári magyar egyetem 1945 március 15-től 1945 augusztus 11-ig felmerült költségeit 55 millió lejtben irányozza elő, ezenkívül pedig a kolozsvári magyar egyetem tehergépkocsijának kijavítására és alkatrészecskéik kicserélésére külön 18 millió lejt.

Külön tétel 208 millió 305 ezer lejt irányoz elő a kolozsvári magyar egyetem intézményének és a marosvásárhelyi magyar orvosi klinikák fenntartási költségei fedezésére a folyó évi március 31-ig bezárólag.

A módosított költségvetés 20 millió lejt irányoz elő a marosvásárhelyi Székely Színház támogatására, külön pedig 45 millió lejt a kolozsvári Nyári Színház épületének kijavítására költségeire.

Az északkeletélyi egyháztelekezetek nyugdíjasainak 1944. évi október 1-től 1945. évi április 1-ig elmaradt nyugdíjhatárlékainak rendezésére a költségvetésben 8 millió 400 ezer lejt szerepel.

A csehszlovákiai magyarok kérdése még nincsen megoldva

— állapítja meg a Magyar Kommunista Párt központi napilapja

BUDAPEST, március 6. A minap aláírt magyar-csehszlovák egyezmény utóhangjaként rendkívül érdekes cikk jelent meg a Magyar Kommunista Párt központi napilapjában, a „Szabad Nép”-ben Betlen Oszkár tollából. A cikk fő témáját bevezetőben megállapítja, hogy az egyezményvel a szlovákiai magyarok nagy többségének kérdése még nincsen megoldva.

Betlen Oszkár ismerteti a magyar demokrácia álláspontját, leszegesztve, hogy a Szlovákiában maradó sokszázezer magyar nem élhet továbbra is minden nemzeti, kulturális és gazdasági jogától és fejlődési lehetőségeitől megfosztva. Már pedig — mint Betlen írja — a budapesti sajtófogadásra a csehszlovák külügyi államtitkár határozottan kijelentette, hogy a Csehszlovákiában maradó magyaroknak továbbra sem adnak semmiféle nemzeti jogokat.

A cikkíró a továbbiakban csehszlovák hivatalos személyek kijelentéseit ismerteti, miszerint országuk semmiképp sem egyezhet bele, hogy a déli határvidékekre továbbra is magyarok lakjanak. Ezzel — mint mondják — azt akarják biztosítani, hogy 1938 ne ismétlődhessen meg, s a magyarok ne veszélyeztethessék a csehszlovák állam területi épségét.

Ezek a politikások Jozsef Andorra és társaira hivatkoznak, hogy a szlovákiai magyarság egyetemleges felelősségét kényszerítik Csehszlovákia szétdarabolásában. Kevés szó esik azonban azokról a szabadságharcosokról, akik hősi küzdelemmel akadályozták meg, hogy az egész magyarságot jogosan reakciónak lehessen nevezni. Betlen Oszkár felsorolja az illegálisban működött földvidéki magyar demokratikus mozgalmakat és névszerint azokat a magyarokat, akik különböző kitételek a faszén ellen vívott szabadságharcban.

— Ha a magyar lakosság tömegeinek elbirálásánál csak a fasiszták bünetét vesszük figyelembe, az antifasiszták érdemét azonban nem — írja —, ha megszűnik minden magyar politikai és kulturális élet, akkor a kivételezett magyar antifasiszták sorsa az emigrációval lesz egyenlő.

De helytelen a csehszlovák kitéleptési álláspont csehszlovák szempontból is. Csehszlovákia állandóan hangoztatja — és joggal —, hogy az 1938-as eseményekre azért került sor, mert Magyarországon nem demokratikus, hanem reakciós, Hitlerrel szolgáló rendszer volt uralkodni.

— Ha tehát Csehszlovákia számára a magyar reakció volt a veszély — állapítja meg Betlen Oszkár —, akkor ebből az első következtetésnek nem a határvidék magyar-talanítása, hanem a magyar reakció elleni védekezésnek kellene lennie.

Betlen ezután kimutatja, hogy a szlovákiai magyarok elnyomtatása és kiutasítása éppen a reakciót erősítette meg mind Magyarországon, mind a szlovákiai magyarság körében. Ami pedig a szlovákiai magyarság Morvaországba való átköltöztetésére vonatkozó tervet illeti, számolnia kell a cseheknek és szlovákoknak azzal, hogy a kiteleptett magyarok éveken és évtizedeken át még fokozottabb vággyal fognak visszagon-dolni kényszerűen elhagyott szülőföldjükre.

Befejezésül Betlen Oszkár rámutat a jelenlegi helyzetben egyetlen lehetséges meg-egyezősére: a cseh és magyar demokráciák szövetségére és kölcsönös támogatására.

— Csehszlovákiának olyan politikát kell követnie — írja —, amely a demokrácia magyar híveinek táborát is erősíti. Ez a politika csak a kisebbségi sorokban élő magyarok szociális, nemzeti és kulturális jogainak biztosítása lehet.

— Nem tagadjuk — írja tovább —, hogy a meggyezésnek magyar oldalon is nagy akadályai vannak. A mi feladatunk a magyar reakciónak megsemmisítését csapást mérni, ezt várja tőlünk a világ, ezt kívánják országunk külpolitikai érdekei, ezzel segíthetünk szlovákiai magyar testvéreinken is.

K Ö Z G A Z D A S Á G

Földgázzal fűtött mozdonyt próbáltak ki Debrecenben

BUDAPEST, március 6. A debreceni vasgőzgyárban elkészült az első olyan vasúti mozdony, amelyet szén helyett földgázzal fűtenek. Az első mozdony a debreceni nagy-árpácsról már el is indult. A szénvesztés helyett a mozdony után gázszállító kocsit kapcsolnak. Az új típusú mozdony feltalálója: Gáthi István, aki munkájából lett a hajduszentmihályi gáztelep vezetője. Találmánya lényegében a földgáznak a levegővel való keverését vagyilésen alapul. A földgázmozdony a szénűtéses mozdonyokhoz szemben mintegy 40 százalékkal kevesebb tüzelőanyagot igényel.

Kíváncsok lennének, ha a CFR szakemberrel sürgősen megtekintnék Gáthi István találmányát, mert hiszen alkalmasint az országban egy szénmentes mozdony megépítését a román földgázban, különlegesen érdekel ez a találmány.

Március 15 méltó megünneplése

Országszerte folynak az előkészületek az idei március 15-e méltó megünneplésére. Ennek érdekében, szavalkókörök gyakorolnak, a színházak díszelőadásokra készülnek, legtöbb helyen számbavették már a megkoszorúzendő 48-as emlékműveket s van doiga politikai életünk fejlelőseinek is, hogy a magyar demokrácia nagy ünneplés napján igazán népi, őszintén tömegeink érdekeibe vágó jelentőséget biztosítsanak.

Mert soha annyira visszaélés nem történt a multban történelmi emléknappal, mint éppen Petőfi és Tancsics nagy politikai kiállásának évfordulójával. Ama feledhetetlen pesti március ifjúsága a népjogokért, a nemzeti függetlenségért és az együttlankó nemzetiségek egyenlőségéért tüntetett, eltörölve minden kiváltságot, hivány utódok azonban nem egyszer odáig mentek a gyáva megalkuvásban, hogy a demokratikus alkotmány ellen, a Bécs önkényuralmát is felülmuló hitlerizmus politikai céljait és a faji és nemzeti kizárólagosságát szónokoltak ezen a napon... Nos, a reakciónak ezt az aljas hamisítását kell ma végleg idküzöbölmi a köztudatból, hogy tisztán ragyogjon fel újra március igazi fénye.

A március 15-iki ünnepeket egész Románia területén — mintegy másfél ezer szervezetben — a Magyar Népi Szövetség rendezi meg, úgy, hogy ezekhez az ünnepekhöz nem kell külön engedély. Az ünnepek mindenütt a MNSZ székházaihoz zajlanak le, s csak akkor más helyiségekben, ha a székház befogadóképessége nem elegendő. A március 15-iki szónokot mindenütt a MNSZ helyi szervezetek kérik fel a legtisztábban, legöntudatosabban demokráta magyar szellemi harcok, írók, tanítók, lelkesek sorából.

Külön feladat a megfelelő kulturanyag kiválogatása, bár e téren mindenütt elég tapasztalat van, hiszen a felszabadulás óta eltelt másfél esztendő szellemi életünkben nem mult el nyomtalanul. Mától kezdve a Világosság naponta közölni fog tanácsokat a méltó ünneplésre vonatkozólag, különös tekintettel falvainkra.

Ahol tehát az ünnept program még hiányos, ott kísérjék figyelemmel lapunkat, hogy idejében pótolhassák a március 15-iki ünnepek műsorát új, kevésbé ismert s a magyar szabadságharc szellemét visszaadó anyaggal.

Csütörtöki rádiókiosztás

KOLOZSVÁR, március 6. A Szentegyház-utca 25. szám alatti raktárból csütörtökön, március 7-én a következők kapják vissza rádiókészüléküket:

- Pató Zöldkert 34, Perényi Fürdő 7, Papp Lívész 9, Pappné Bolyai 4—6, Özevgy Péter-finé Botond 6, Pisztenberger Csértörő-utca, Özevgy Pappné Bethlenkert 29, Popa CFR-szak-vezető, Pázi Bolyai-egyetem, Prezenszky Szamosközi 20, Özevgy Petersbergerné Kemény Zsigmond 86, Papné Zsigmond király 171, Rákóczi Pap 44, Rahalan CFR-szak-vezető, Rózsa Macavei 51, Rosenzthal Széchenyi 38, Református Aggmenház, Rézi Dózsa 19, Rott rendőrség, Révnyikné Tűr 43, Rákóczi Galamb 13, Református Kórház, Lég-elhárító zászlóalj, Rosenberg CFR, Rudi Tor-dai 10, Simonné Eötvös 30, Simon Taksony vezér 46, Seres Porcellán 6, Sillő Macavei 9, Sipos Apafi 5, Sebertyén Földész 9, Sio-mán Városháza, Sillő Gyula cím nélkül, Sváb Szabadság-tér 14, Stefanidesz Állami Magyar Színház, Simon Monostori 91, Sinkó Balaton 31, Striczky Szentlőrök 6, Spanyol Csákány 35, Simon Király 24, Senkálzsky Martinuzzi, Selényi Eszterházy 2/b, Suba Hajdu 5, Szilveszter Lépcső 6, Szilágyi Haj-nal 31, Székely Csértörő 23, Székely Postakert 14, Székely Apafi 111, Szél Fáy 1, Székely Szentlőrök 5, Székely Timár 8, Szevykóvits Fery Oszkár 1, Szabó Holdvilág 57, Székely Városháza, Szabó Etelkő 7, Szántó Páris 4, Szabó Csermalom 16, Szabó Csaba 135, Szabó Fellegvári 68 és Szabó Buza 3.

KI TUD RÓLUK?

Faluvégi Dénes Kolozsvári lakosról, akit 1944-ben Vácra, majd Komáromból valamelyik németországi táborba hurcoltak. Ertesztést kér családjá Kolozsvár, Madách-utca 17, vagy Erzsébet-utca 7 címre.

Domokos Józsefről, aki 1944 júniusában küldött levelet Pestszentlőrinc, Üllői-ut 247 címre. Ertesztést kérnek szülei, Domokos Ferenc, Marosludas címre.

Virág Miklós öbudai lakosról, akit 1945 január 1-én vittek Temesvár felé, ahol később a Lager kórházában fekvőt nagybeteg. Ertesztést kér Szücs Józsefné Kolozsvár, Pásztor-utca 27.

Zsók Józsefről, akit utólfára Földváron találkoztak, mikor Fokszony felé vittek. Ertesztést kérnek szülei, Zsók István, Marosludas címre.

APROHIRDETÉSEK

Előfizetési díj egy hónapra 4000 lej.

Apróhirdetések szavankint 150 lej, legkisebb hirdetés 1500 lej. **Állástkeresőknek szavankint 100 lej, legkisebb hirdetés 1000 lej.** A kiadóba címzett és jelírig leveleknél 200 lej pótdíj fizetendő. Keretes hirdetések négyzetcentiméterenként 500, 350 és 400 lej. Szöveg hirdetés hírek között szavankint 400 lej. Közgazdasági közlemények szavankint 500 lej. Nyüttér szavankint 500 lej. Csekkszám 40.625.

ADÁS-VÉTEL

PERZSASZÖNYEG, butor, trógep és egyéb értéktárgyak vétele és eladása. Unicom, Kossuth Lajos-utca 20. 19731

VILAGOSSÁG első, második évfolyamából számokat vesz a Mórty Zsigmond-kollégium. 19801

BELYEGGYÜJTEMENYEKET, tömegbelleget vesz. Daróci, Magyar-utca 1. délután. 19832

ELADÓ komplett háló, ebédlőszekrény, székek, többféle butor, fodrászfelszerelés, Bethlen-utcai fodrászüzletben. 19947

VESZÉK és eladó használt ruhákat, fehérneműt, bizományt elfogadok. Russu, Dávid Ferenc-utca 3. 20001

EZÜSTÖT bármilyen mennyiségben vásárolunk. Urbánszky és Kérdő ékszerüzlet. Szabadság-tér 24. 20003

KIEGÉTT villanygépet vesz. Tana Ferenc, villamosági vállalat. 20067

VESZUNK magas áron butorszállításra alkalmas könnyű kézístráfat. Viktória, Deák Ferenc-utca 9. 20057

EGY 100-as oszlopkályha és egy varrógép eladó. Budapesti-utca 34. 20119

EGY komplett ebédlő, egy komplett teleháló, több nagyon értékes olajfestmény, 5+1 lámpás Philips-rádió eladó. Rottenberg, Timár-utca 10, délután 3-ig. 20104

EGY 2 1/2 tonnás tehérgépkocsit jó állapotban eladó. Megtekinthető C. A. G. garázs, Egyetem-utca 10. 20160

PATEFONT, modern hordozható jó állapotban, messzelátót 6-8 erősséggel megvételre keresek. Cim a kiadóban. 20165

KONYHABERENDEZÉS modern, alig használt, eladó. Horea-ut 6, III. 4. 20170

SURGÓSEN eladó egy abricbank vuknizógép és apró kéziszerszámok. Érdeklődni Magyar-utca 31, Kohn. 20212

DIÓFAGYÓKER kombinált szoba olcsón eladó. Érdeklődni délután 2-5-ig, Hosszu-utca 5-7, balra 2. ajtó. 20216

MOTORKERÉKPÁR DKV 200-as, F. N. 350-es eladó. Érdeklődni Erzsébet-ut 10, Duk. 20215

HASZNALT ruhát, fehérneműt veszék és eladok. Balázs, Unió-utca 12. 20007

VALÓDI szkinksz női bunda eladó. Megtekinthető Dérinél, Unió-utca 3. 20013

KÖRKÖTŐGÉP, Jaquard és gyermekgép eladó. Cim a kiadóban. 20236

ELADÓ gyanpuszónyegyek, összekötő perza, kristálytál, valódi vert csipketerítő és nippel alá való, Tetra-pelenka, aíslepedő, használt reklamelehuat, ágyterítő, márkás festmény, festett kerek asztal, szekrény, diófurniroz zsurasztal, virágállvány, 37-es fekete anfilop és szürke bőr parafás cipők. Deák Ferenc-utca 48, I. em. 5, délelőtt 11-ig, délután 4-6-ig. 20263

EGY 3 tonnás teherautó eladó. Györgyfalvi-ut 29. 20262

REX biliárdasztal jó állapotban eladó. Magyar-utca 52. 20260

VENNEK gyermekágyat, jókarban. Petőfi-utca 31, Papp Tiborné. 20259

HASZNALT sörfőzőgépet veszék, Vonica, Széchenyi-tér 41. 20250

20 kg-os BERKEL-mérleg eladó. Szentegyház-utca 12. 20251

RITKA alkalom! Süllyeztes és karika-hajós varrógépek, balkaru cipészgép, körkötőgépek, tejszeparátor minden elfogadható áron eladó. Weisz, Horea-ut 66. 20246

ELADÓ márkás olajfestmények. Ugyanott eladó egy új deszka W. C. Földész-utca 10. 20253

ÜRES üvegeket, kékítés, mustáros, 30 gr. gyógyszerest magas áron vásárolok. Cim Str. Bucovina 34 (Munkácsy-utca). 12-3-ig. 20254

KONYHAK modernnek, rekamiék, kombinált szekrények, fekete ebédlőberendezés, furniroz asztalkák és székek, sötét lakószoba, diófurniroz modern ebédlőkredenc és komód, egyes szekrények, különálló toalettek, régi konyhakredencok stb. eladók. Maionovszki-tér 6, Szentegyház-utca sark. 20014

KERESÉK megvételre Flach-kötőgépet 60 cm. szélestől feljebb, 7-es-8-as. Címeket „Kötőgép” jellegre. 20237

EGY modern konyhabutor eladó. Str. Decebal 19 (volt Rudolf-ut). 20235

EKSZERESZÉK! Eladó két darab új kis kiváló polyos pré. Ipar-utca 23. 20228

EBÉDLŐBERENDEZÉS komplett, új, legfinomabb kivitelben; gyönyörű új telehálóberendezés. Kombinált szekrény eladó. Ugyanott butorok, butorszövet. Érdeklődni reggel 10-ig, délután 2-5-ig. Zsigmond király-utca 92. 20227

ELADÓ ablakok, új. Ugyanott egy darab hármás ablakot veszék. Érdeklődni Nyárfa-ór 25, Pintér-malom mellett, a délutáni órákban. 20224

SURGÓSEN eladó egy női Singer varrógép jutányosan. Mócsok-utja 83. 20229

RADIO Philips 4+1, varázsszemes, ultra-modern, amelybe páfeon is beszerelhető, eladó. Hosszu-utca 42, 1. ajtó. 20270

NOI kosztümnek is alkalmas kifogástalan frakk eladó. Ósz-utca 13. 20221

5 MAZSÁS mérleg eladó. Jókai-utca 7, zöldségüzlet. 20221

UJ sezlón sürgősen eladó. Horváth, Malom-utca 4, délután 1-3-ig. 20239

HALÓSZOBÁK, konyhaberendezések és többféle butorok olcsón eladók. Dézsma-utca 13, butorüzlet. 20213

HASZNALT ruhákat és mindenféle használt tárgyakat veszék és eladok. Grünfeld, Szabadság-tér 19. 20018

ELADÓ egy női Singer varrógép. Szász Domokos-utca 8. 20234

IROASZTAL 250, ártíró-rtal 150, órtási könyvespolc 150, ágy rézruganyal 250, toalett-tükör 140, nagy állófogas 50 ezerért eladó igen jó állapotban. Szentegyház-utca 2. Megbízásból házfelügyelő. 20221

ALKALMAZÁST KAPHAT

ALKALMAZUNK asztalos tanulókat magas fizetéssel. Viktória butorgyár, Deák Ferenc-utca 9. 20058

JÓL bevezetett üzlethez dolgozni szeretők agilis társnöt keresek 15-20 millióval. Ajánlatokat „Dolgozó nő” jellegre a kiadóba kérek. 20246

ÜGYES fémciszolókat felvesszünk. Orbai Hidvel-utca 29. 20134

SAKKEPZETT osztályozót keres azonnali belépésre fűrészgár Torda megyében. Ajánlatokat „Fűrészgár” jellegre a kiadóhivatalba. 20206

AKVIZITORT (nöt is) divatszalonok látogatására felvesszünk. „Atlas”, Szabadság-tér 22. 20248

25-30 MILLIÓ tőkével társat keres jól bevezetett fűszer, gyarmat és vegyi cikkek nagykereskedés. „Biztos jövő” jellegre.

KIFUTÓFIUT keresünk délelőtre. Falvak Népe kiadóhivatala, Szabadság-tér 5. Gr VEGYI vasalónök azonnal felvételenek. Czink, Dézsma-utca 5. 20245

ALKALMAZÁST KERES

GÉPKOCSIVEZETŐI vagy más megfelelő állást keres négy gimnáziumot végzett, románul-magyarul beszélő, lakatoszakmával bíró 27 éves nőtlen férfi. Cim Kocsis György Nagykároly, Str. Iorga 22. 20160

ANGORAFONAST vállalk. Pap-utca 47. 20265

BETARSULNEK jó egzisztenciájú ipari vagy kereskedelmi vállalathoz 10-től 40 millióig, esetleg átvennék üzletet. Cim a kiadóban. 20264

HARISNYASZEMFELSZEDÉST vállalk. Majális-utca 17. 20247

INGATLAN-LAKÁS

SURGÓSEN eladó minden elfogadható áron 1 1/2 hold kaszáló az Elővölgyben, 1 1/2 hold szántó a cserealjai dűlőben és a Kővári László-utca 31. számú bombázott telek. Érdeklődni Széchenyi-tér 41, Balázsnál, hátul az udvarban. 20139

EGYEDULALLO varrónő keres különbjeáratu üres szobát. „Féregmentes” jellegre a kiadóba. 20055

GYÜMÖLCSKERT gondozásért lakást adok dologszerető házaspárnak. Szabadság-tér 24, „Mater” espresso. 20103

VESZÉK házat 2-4 szobával, komforttal. Címeket a kiadóba „Belváros” jellegre. 20191

ELADÓ HAZÁK. 2 szoba konyhás, nagy telekkel Kővespadon 30.000.000. Györgyfalvi-uton (beköltözhető) 30.000.000. Cukorgyár-utca környékén 30.000.000. Pata-utcaiban (gyümölcsfakkal) 30.000.000. Házsongárdon 1 holdas kerttel 25.000.000. Csaba-utcaiban gyümölcsfakkal 25.000.000. Belvárosban 3 szoba komfort, beköltözhető, 60.000.000. Házhelyek: Dónát-uton 10.000.000 és 5.000.000. Hóstatban 4.500.000-3.000.000-ig. „Express” iroda, Unió és Kötő-utca sark. 20209

ÜZLETHELYISÉG szoba, konyha és fürdőszobával az állomás mellett kiadó. Cim Weisz, Szappan-utca 1, 2 és 3 óra között. 20214

EGYEDULALLO független középkorú nő magános vagy kisebb háztartás vezetését vállalná vidéken is. Pata-utca 9. 20255

NAGY GABOR-negyedben eladó egy ház, 2 szoba, konyha, speiz és 1000 négyzetméter kert. Érdeklődni Florescu, Zápolya-utca 24. 20267

A MÁGISZ értesíti tagjait, hogy tiszta pamutból készült, hosszú szőru **gyerek patent-harisnya érkezett** 6., 7., 8., 9., 10. számú nagyságban. Elárusítás a MÁGISZ-Bolt

Kossuth Lajos-u. 5 sz. alatti helyiségében.

Figyelem!

Urak és hölgyek, akik jól és olcsón akarnak étkezni, keressék fel Elek néni étkezdéjét. Vidékiek éjjeli szállást is kaphatnak. Galamb-utca (Porumbilor) 2. Autóbusz megállónál.

BUTOROZOTT szoba kiadó. Pap-utca 47. 20268

KERESÉK 2x1 szoba, konyhás vagy 3 szoba, konyhás lakást a belvároshoz közel, helyébe átadnék 1 szoba, konyhát a Dermatahoz közel. Lelepést fizetek. Cim Bereki-utca 27. 20261

SZENTGYÖRGYHEGYEN egyholdas gyümölcsös kiadó. Cim a kiadóban. 20258

KÜLÖNFÉLÉK

KORCSMAT vagy kisebb vendéglőt bérbe vennék. Értesítést „Vendéglő” jellegre a kiadóba kérek. 20135

FIGYELEMI

„Hella” paplanáruhá

A deportálásból hazatért **Hirsch paplanüzlete** újból megnyílik Malom-utca 16 szám alatt.

„Hella” paplanáruhá

MENYASSZONYI ruhák, failyak, koszoruk, szőrmeképek kikölcsonzése a Dáhlia művirágzalomban, Horea-ut 35. 20161

KÉTEVES szőlőoltványok gyökeresen megrendelhetők telepemről. Szilágyi Gyula Diószeg, Bihar megye. Arjegyzéket díjmentesen küldök.

5-6 MILLIÓ jellel betársulniuk jövedelmező üzletbe. Ajánlatokat „Garancia” jellegre a kiadóba. 20232

KORCSMAHELYISÉG betegség miatt kiadó. Cim a kiadóban. 20242

CSENDES egyetemi hallgató butorozott szobát keres. „Csendes lakó” jellegre. 20233

ELADÓ szép villa, 2 szoba, konyha stb. 1200 négyzetméteres terület, beköltözhető lakással. Ára 30 millió lej. Székelyné, Kínizsi-utca 6. 20239

SZÉCHENYI-TÉREN átadó üzlethelyiség berendezéssel és egy kis raktárhelyiséggel együtt. Értekezni. Széchenyi-tér 1, II. em. 10. ajtó. 20223

A BRÉTFÜBEN és környékén bérbevenniük gyümölcsöt, vagy gondozását vállalom, lakással vagy anélkül. Szakember, aki kombinációkra alkalmas. Ósz-utca 13. 20221

A BRÉTFÜBEN és környékén kertet venni, esetleg házalt. Cim a kiadóban. 20221

2x1 SZOBA, konyha, éléskamra eladó Tordán, Krisán-utca 25 alatt. Érdeklődni Torda, villanytelep, 15 met. 20231

EGY kontroll-órát veszék. Szoba, konyha, háért lelepést fizetek. Malom-utca 12, esztergályos. 20257

ELADÓ egy mély gyermekkocsi. Kiadó egy szépen butorozott szoba egy vagy két nő részére a belvárosban. Cim a kiadóban. 20258

HASZNALATRA keresek bőrvarró sima, vagy balkaru gépet. Dózsa György-utca 4. ajtó 4. 20243

ELVESZETT balkézre drapp kötött kesztyűm pénteken estefelé a Magyar Színház előtt az út közepén. Kérem megtalálóját, jutalom ellenében hozza el Apafi-utca (Bucuresti) 13 alá. 20222

ELVESZETT Birtalan Balázs névre szóló katonakönyv és segédkönyv. Cim Birtalan Balázs, Dózsa György-utca 24. 20220

SPORTÉLET

A Vasas a szamosújvári Spártával, az U a CFR-rel játszik vasárnap

KOLOZSVAR, március 6. A Vasas labdarugócsapata vasárnap délután játsza a tavaszi idény első barátságos mérkőzését — az eddigi tervek szerint — a szamosújvári Spárta jóképességű csapata ellen. Ezen a mérkőzésen a Vasas színeiben játszani fognak mindazok a játékosok, akiket az egyeztetés a tavaszi idényben, leigazolatusuk után, szerepeltetni kíván. Így többek között Csiki, a marosvásárhelyi Dermagant volt játékos, Nagy István, a KAC volt tehetségos ifjúsági játékos, aki a napokban tért vissza amerikai fogságból és még egy újonnan leigazolt játékos, akinek a nevét egyelőre titokban tartja a vezetőség.

Az egyetemi stadionban vasárnap délután 4 órakor az Universitatea a CFR ellen játszik edzőmérkőzést.

SPORTHIRADÓ

Megállapították az új játékevetői díjakat. A Romániai Játékevetők Testületének központi bizottsága az új játékevetői díjakat a következőképpen állapította meg: Nemzetközi mérkőzéseken a vezetőbíró 15.000 lej, a határbírók egyenkint 10.000 lej, klubközi mérkőzéseken a vezetőbíró 4000, a határjelzők egyenkint 2000 lej, I., II. és III. osztályu kerületi bajnoki mérkőzésen a vezetőbíró 3000 lej, a partjelzők egyenkint 1500 lej, ifjúsági és B. csapat mérkőzésein a vezetőbíró 2000 lej, a határbírók pedig egyenkint 1000 lej tiszteletdíjat kapnak.

Románia is résztvesz a Párisban megtartandó szakszervezeti mérkőzésen. Párisban április 13-án és 14-én a szakszervezetek nemzetközi értekezletével kapcsolatosan a munkáscsapatok részére labdarugó tornát rendeznek. A nemzetközi labdarugó tornán résztvesz Románia szakszervezeti válogatott csapata is.

A Victoria Sport Egyesület közgyűlése. A Victoria Sport Egyesület március 10-én délelőtt 10 órakor a város háza gyűléstermében rendkívüli közgyűlést tart, amelyre lapunk utján is meghívja rendes és pártoló tagjait. Tárgysorozat: 1. Ellenőri jelentés. 2. Tisztikar megválasztása. 3. Az alapszabályok módosítása. 4. A városi szakszervezetbe való tömörülés jóváhagyása. 5. A költségvetés megszavazása. 6. Hozzájárulások és javaslatok.

Teke sport. A Dermata első tekecsapata váratlan vereséget szenvedett a Textil „Egy gondolat” tekecsapatától. A 12 játékosból álló csapatok mérkőzését a Textil „Egy gondolat” csapata nyerte meg 177 fával, a Dermata csapatának 164 fájával szemben.

CAPITOL MOZGÓ!

Hatalmas rendezésű amerikai filmalkotás:

TEXAS

Főszereplő: **GARRY COOPER**

Vasárnap délelőtt 11 és 1 órakor matiné!

Csúsztrőkön premier!

Autógumiit

5 drb 16x600-us vagy 16x650-es külsőt-belső!

megvételre keresek.

Cim a kiadóban.